

Tudengileht

September

Eesti Kõrgema Kommertsikooli sõltumatu ajaleht

1998

Jaana ja tema maailm

Seekordseks "Tudengilehe" intervjuueeritavaks on kõigile tuntud Omavalitsuse ekspressident Jaana Liigand. Milline siis Jaana, kes meie üliõpilaskonda siiani edukalt juhtis, ikkagi on? Lk. 3

Selles numbris:

Summary Pg. 2

Suvepäevad

EBS-i tänavustel suvepäevadel osalejatest puudu ei tulnud. Lk. 6

Häkkerid ja EBS-i "häkkerid"

Prof. Toomas Täht kirjutab häkkerluse olemusest. Lk.8

"Team EBS"

EBS-i korvpalliässade võidukäik Riias. Lk.7

"Tudengilehe" 2 küsitlust

Vastajateks on 9 EBS-i tudengit. Lk. 4,7

Jaht punasele seelikule

EBS-ist on saanud "Lembelaev"... Lk. 2

Järgmine "Tudengileht" ilmub oktoobri lõpus.

Tutvumispidu

Neljapäeval,

24. septembril toimus EBS-i tutvumispidu.

Kus pidu toimus,... ega seda keegi täpselt mäletagi. Igaljuhul oli raju möll, mis veel mitu päeva tunda andis.

Mälulüngad paranda seal: → lk. viis!

Illimar Mattus
peatoimetaja

Jaht punasele seelikule

(naistele lugemine keelatud)

Esimestel nädalatel kooli tulles oli kuidagi imelikult meeldiv tunne. Imelik sellepärast, et ma ei olnud enam üliõpilane, kes arglike silmadega siit maja uksest sisse astub ja mõtleb endamisi, kas ta ikka õiges kohas on. Olen jõudnud II kursusele.

Astudes siin avaratel koridoridel ja sisenedes erinevatesse auditooriumitesse, võis näha nii mõndagi uut. Vahest tuli mõni kursusekaaslane või niisama sõber ja ütles, et: "Kuule, tead ka, millised naised seal esimesel kursusel käivad?" Ma ei osanud algul midagi erilist selle peale öelda. Eelmisel aastal räägiti sama meie kursuse (BBA-I) *chickide* (ei mõtle sellega midagi halba) kohta ja nii ta ju tõesti oligi. Siiski harjud sa tihti ka nii ainulaadsete asjadega ära, et peagi ei tundu ka kõige imelisem roosiõis millegi muuna kui tavalise karikakrana.

Igal aastal võiks esimesi kuusid pidada ajaks, mil algab jaht hoopis millelelegi muule kui ilusatele hinnetele. Nagu lainetes õõtsuvas "Lembelaevas", nii toimuvad ka siinsete seinte vahel tõelised kahevõitlused ja intriigid. Eesmärgiks ei ole mitte midagi muud kui ilusa kaaslane leidmine, kellega siis kinno minna, jalutamas käia või niisama olla.

Ühe esimese kursuse tudengi sõnul algas nende esimesel koosviibimisel Quitar Safaris kohe etendus, kus üks proovis meeldida ühele, teine teisele. Tundus, nagu oleksid märklauad juba eelnevalt välja selekteeritud ja hakati kohe tulistama. Kahjuks lõppes esimene retk enamikule kaotusega. Kuid ega siis võit peagi kohe saabuma. Tunnen siiski paljudele esimese kursuse meessoost tudengeile kaasa, sest võitlusesse on kohe kohe sekkumas (kui pole seda juba teinud) ka vanemate kursuste tudengid, et napsata oma.

Tegelikult peaks naisi vist kõigile jätkuma, sest imelikul kombel on vahetundidel koridoridel veel ikka palju otsivaid silmi, kes veel ei ole oma valikut teinud. Mehed, ütlen ausalt, et tänavune sügis on EBS'i õunapuudele küll päris palju õunu toonud, ei suuda kohe validagi. Tihti lugu taban end kellegi suunas vaatamas. Elu on selline!

Muidugi omaette küsimus on see, kuidas oma valik väljavalitule selgeks teha ja kas tollel ka sama vinge tõmme sinu vastu on. Kui kellelgi on lähenemisega probleeme, siis soovitan vaadata tõelisi ässasid mõnel läheneval kursapeol (küll te nad ise ära tunnete).

Mida aeg edasi, seda rohkem hakkad aga hommikul tuttaval kooliteel silmama paarikesi, kelle nägudelt õhkub kui varakevadise armastuse värskust. Hea kohe vaadata ja mõelda, kas kevadele järgneb ka sama ilus aasta-aeg või midagi muud. Igal juhul rõõmus on vaadata, kui algsele vastastikele pilkudele järgneb midagi nii ilusat.

Summary

by Siim Viidu (BBA-II)

Jaana Liigand (BBA-III) - on her way to the top

Almost unnoticeably, Jaana Liigand, the president of EBS (Student Council), has found her way to the top. Jaana's difficult journey to the top began in 1996, when she was elected the course elder. That automatically gave her a seat at the EBS Student Council.

This year a fantastic opportunity opened up for two of our students to study one semester at the Strathclyde University in England. Jaana was one of the lucky two. Unfortunately due to financial difficulties she was forced to decline that offer. Jaana is certain that many other opportunities will come. We wish her much luck.

A Wonderful summer with EBS Summerdays

This time the event took place on the 3rd, 4th and 5th July in Valkla - a picturesque seaside resort with gold-sandy beaches. The main events on the first day were beer drinking and socialising, followed by one of the hottest parties in the history of EBS. On Saturday, Smilers, the official band of the summer, gave a nice performance. The concert was a big hit to everybody and some even managed to find true love during it. On Sunday, finals of the sporting events were held.

One thing for sure - everybody had a great time and the Summerdays will stay with us forever. Freshmen and seniors, now you have something to look forward to.

EBS Basketball Team - yet another glorious victory

On the 3rd week of June a basketball match in the capital of Latvia, Riga was held by SSE Riga (Stockholm School of Economics in Riga). The competitors were Riga University Faculty of Economics, Kaunas University Faculty of Economics, Vilnius University Faculty of Economics and Team EBS. The players in the EBS team were: Silver Lume, Peeter Kirtsi, Eero Ratas, Tarmo Kivi, Martin Kirsberg, Andres Tammsaar and Fred Randver. After intense games, our players found it relaxing to familiarise themselves with various local beer brands. Who knows, maybe beer helps to jump higher, but Team EBS managed to win the tournament, triumphing over Team Vilnius.

"Ideaalne mees on selline, kes teab, et ta on mees, aga hindab mind kui naist."

Jaana ja tema maailm

T Intervjueeris Erki Nukk (BBA-II)

Kuidas saatsid mööda läinud suve?

Olin vaheldumisi Tallinnas ja Võsul oma suvemajas.

Milline on Jaana Liigand kolmanda kursuse alguses?

Oleneb millega võrrelda. Kui võrrelda teise kursuse algusega, siis natuke vanem ja tublisti targem. Aga muidu olen nagu ikka. Sõbralik ja lõbus ja seltskondlik. Natuke tujukas ka. Tegelikult tuleks seda teiste käest küsida, ennast on nii raske objektiivselt hinnata.

Kuidas sai keskmisest tudengist OV president?

Parem oleks küsida, kuidas sai harilikust keskkoolilõpetajast EBS-i 1996. aasta I kursuse kursusevanem. Selleläbi olin kohe automaatselt Edustuse liige ja sealt Üliõpilasomavalitsuse presidendini polnud enam kuigi pikk tee.

Kuidas president hindab oma eelmise aasta tegevusi?

Normaalne. Tegelikult ütleks tagasi vaadates seda, et selle ühe aastaga saab inimesele absoluutselt selgeks, mida see presidendiamet endast kujutab ja kuidas peaks tegutsema. Kahju on ainult sellest, et niipea kui sa ametisse sisse elad ja hoo sisse saad, saab kooliaasta otsa ja sügisel tuleb korraldada uued valimised, et keegi teine saaks rabelemisega otsast peale alata.

Kuidas suhtud väitesse, et juhtivkohtadel töötavad enamjaolt mehed?

Täiesti õige väide. Rõhutada tuleks siinkohal sõna enamjaolt. Ma arvan, et tüdrukud, kes soovivad karjääri teha naiste seltskonnas, ei tule EBS-si, vaid õpivad näiteks Pedas algklasside õpetajaks. Elus peab ikka veidike väljakutseid ka olema, muidu läheb igavaks (see on muidugi ainult minu seisukoht, mitte mingi absoluutne tõde).

Kas on olnud juhuseid, kus sind kui naist pole aksepteeritud meeskolleeptide poolt?

Ei tea, pole nagu eriti ette tulnud. Elu on ebaõiglane küll, aga ainult nende suhtes, kes seda õigesti elada ei oska. Tuleb lihtsalt tunnetada teatud piire, hinnata reaalselt enda ja teiste positsioone ja meeles pidada, et eesmärk pühitseb abinõu. Meeles tuleb pidada ka seda, et meestel ja naistel on oma tahtmise läbi surumiseks erinevad vahendid.

Mida tuleks teha, et saada sama edukaks nagu seda sina praegu oled?

Kõigepealt tahaks öelda, et edukus on suhteline mõiste. Mis on ühe jaoks edukus, võib teisele täiesti mõttetuna tunduda. Ma arvan, et elus sõltub tohutu palju inimese tüübist ja kindlasti ka juhusest. Mõned lihtsalt on sellised, kes satuvad alati õigel ajal õigesse kohta ja oskavad võimalusest kinni haarata. Teistel jälle lihtsalt ei vea ja kõik. Mingit edukuse retsepti olemas vist ei ole. Kasuks tuleb alati positiivne mõtlemine ja oskus näha ka halvas head.

Teatavasti avanes EBS-i kahele tudengile võimalus õppida üks semester Strathclyde'i ülikoolis Šotimaal (Euroopa üks prestiižsematest majandusülikoolidest, toimetus). Kaugel asjad on selles suhtes? Asjad on niikaugel, et kahjuks jäi minul see sõit viimasel hetkel finantsprobleemide tõttu ära.

Kuidas suhtud EBS-i tudengivahetusprogrammidesse? Mida arvad selle tulevikust?

Ütleme ausalt, mingeid erilisi programme meil ju ei eksisteeri. Mis puutub tulevikku, siis seda on üliõpilasvahetusel kindlasti. Suur probleem seisneb loomulikult selles, et meie üliõpilase rahakott ei võrdu teistest riikidest siia tulijate

omaga. Teistest riikidest siia tulijatel on aga ilmsed eelarvamused Eesti, siinse elu ja ka hariduse kvaliteedi suhtes. Neid probleeme suudab lahendada ainult aeg.

On sul ka vahest aega lihtsalt laiselda?

Loodan, et kui presidendiameti maha panen, hakkab olema.

Kuidas üldse veedad oma vaba aega?

Üldiselt olen sellist tüüpi inimene, kes eriti puhata ei oska. Hakkam kohe mingit tegevust otsima. Põhiliselt suhtlen tuttavatega. Kui saan, lähen linnast välja, mere äärde või metsa ja naudin loodust. Olemä ausad, vahetevahel kolan mööda poode ka.

Mida loodad tulevikult?

Ma loodan, et ta toob endaga kaasa palju-palju-ilusaid ja õnnelikke päevi nii mulle kui ka kõigile teistele.

Milline on ideaalne mees sinu arvates?

Ideaalne mees on selline, kes teab, et ta on mees, aga hindab mind kui naist. Tal peab olema parajalt enesekindlust, haritust ja kindlasti huumorimeelt. Mulle meeldib, kui mees suhtub osavõtlikult minu probleemidesse ja samas ei karda ka enda omasid minuga jagada. No ja siis tuleb veel rida pisisasju, mille märkimiseks ei jätku leheruumi ega lugejate kannatust.

Tudengileht

[Http://ajaleht.ebs.ee](http://ajaleht.ebs.ee)

Ilmub kord kuus.

Peatoimetaja

Illimar Mattus (BBA-II)

Ajakirjanik

Andres Labi (BBAh-I)

Korrektorid

Killu Kärner, Jaan Rand

Tehn. toimetaja, kujundaja, webmaster

Ingmar Mattus (BBAh-I)

oilclub@ebs.ee

Tudengilehe küsitlus

Milliste tunnetega lähed vastu rebastepeole?

Helmi
Laup

Ingrid
Pihela

Evelyn
Andrus-
kevitsus

Oliver Raal (BBAh-I)

Evelin Eiber (BBAh-I)

Martin Kumari (BBAh-I)

Ma loodan, et tegu ei ole sellise rebastepeoga, mida korraldatakse keskkoolis.

Üldiselt oleme kõik väga ükskõiksed, kuniks meid ellu jäetakse.

Loodame lähemat pidu ning hella suhtumist meisse - rebastesse.

Tunded on segased. Ei ole nagu ise kogenud ristimist. Ise sai koolis ikka gümnasiste ristitud. Aga tahaks ikka ise ka tunda, kuidas siis lugu on.

Olen kuulnud igasugustest roppustest, mis on tehtud, aga loodan, et EBS-i tudengid oleks ikka terve mõistusega. Hirnu ei tunne, pigem ootan seda päeva põnevusega. Mis seal ikka, põdeda pole midagi, eks kõik ole selle ju läbi teinud.

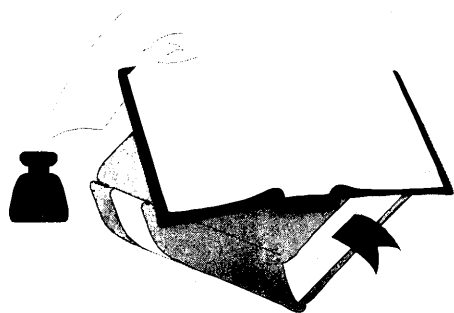
Tunnet ei oskagi kirjeldada, sest ei oskagi nagu midagi karta.

Kas keegi üldse teab, kes seda pidu korraldab?

Mis puutub sealsesse retsimisse, siis vaevalt et seekord midagi hullemat tuleb sellest, mis ma juba ükskord läbi elasin.

Tunne on tugev. Esiteks saab paremini tuttavaks oma uute kursusekaaslastega, ja teiseks, ega ülikool ole pelgalt ainult õppimise koht, puhkama peab ka. Rebastepidu võiks olla heaks lõõgastuseks raskele õppetööle.

Ja loomulikult paraneb selliste üritustega grupisisene läbisaamine.

Lugupeetud EKK tudeng!

Kuna ülikool on õppeasutuse kõrval ka teadusasutus, on ka meie tudengitel aeg alustada teadusliku uurimistöö tegemisega. Kümnenda aastapäeva puhul on plaanis korraldada esimene ülikoolisene üliõpilaste uurimistööde ja teadusartiklite konkurss, mis edaspidi korduks igal aastal ja muutuks üheks meie kooli arvukatest traditsioonidest.

Meie tänavune konkurss toimub kolmes kategoorias:

1. I ja II kursuse üliõpilaste referatiivtööde ja esseede konkurss
2. III ja IV kursuse üliõpilaste uurimistöö konkurss
3. Majandus- ja juhtimisalaste populaar-teaduslike artiklite konkurss

Tööde hindamiseks moodustatakse komisjon, kuhu kuuluvad nii õppejõud kui ka üliõpilasesindajad.

Konkursil osalemine ja seal heade tulemuste saavutamine ei jää kooli poolt premeerimata. Parimaid ootavad õppemaksusoodustused, ka võib konkursitöö asendada kokkuleppel õppejõuga näiteks jooksvaid kodutöid. Samuti on koolil olemas ajakiri nimega "EBS Review", kus on võimalik kirjatöid avaldada. Loomulikult ootavad võitjaid ka vastavasisulised diplomid.

Kindlasti tasuks konkursil osalemise peale mõelda tudengeil, kes soovivad peale bakalaureusekraadi saavutamist jätkata magistriõpingutega ja nii edasi. Peab mainima ka tõsiasja, et tublimatele tegijatele võivad avaneda võimalused õppimiseks välisriikides.

Täpsed konkursireeglid ja tähtajad teatatakse eraldi, nii et jälgi stende, loe oma e-maile ja kuula õppejõudude kaudu edastatavat infot.

Kui Sa ei saanud päris kõigest aru või tekkis Sul veel täiendavaid küsimusi, oleme meeleldi nõus Sulle vastama.

Kontakteeru R&D osakonnaga, ruum 114 või e-maili aadressil teadus@ebs.ee.

Alles tutvumispeol nägime me Beriti (BBA-III) tõelist palet!

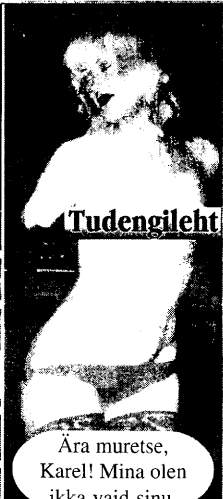
Siit sai kõik alguse!

Tutvumis- pidu

Neljapäeval, 24. septembril toimus Arcticus pidu. Kohal olid naised ja mehed, kes teavad oma väärtust. Esindatud olid ka need, kes oma väärtust müüa oskavad.

Mnjah, naistega mul täna ei vea!

Ära muretse, Kare! Mina olen ikka vaid sinu.

"Ööö, kas alustame paremalt või ... öööö," analüütsivad 2 tarka (vasak. Andrus, BBA-IV & Silver, BBA-II).

"Tudengilehe" toimetus eraldus tutvumispeo üldisest rahvasummast ja pidas tõeliselt eksklusiivse peo oma boksis. Pildil on Andres (BBAh-I), meie analüütik, ja salapärane neiu.

Turvalisus oli tagatud igas poosis!

Talse langus börsil ei kõigutanud kauplemist Arctic Clubis. Pildil on näha EBS-i esimaakler Kaido.

Ma olen tegija, tegija! Miks mind ei märgata, märgata?

“Me oleks rannailmast, tüdrukute lühikestest seelikutest ja lihtsalt lõbusast olemisest äärepealt ilma jäänud...”

EBS-i suvepäevadel osalejatest puudu ei tulnud

Te kõik nõustute ilmselt väitega, et 1998. aasta suvi oli täielik katastroof. Rannailmast, tüdrukute lühikestest seelikutest ja lihtsalt lõbusast olemisest oleks me äärepealt täiesti ilma jäänud. Kuid EBS-lastel ei lase end heidutada suve vingerpussidest (ei vihmast, külmast ega muudest hingehädadest), meie suvepäevad peavad ka hullemale vastu.

Seekord toimus ettevõtmine 3.-5.juulil Valklas, mis, nagu teada, on imekaunis suvituskoht Läänemere liivastel randadel. Varakult hakkasid võtteplatsile kogunema esimesed entusiastid. Kohale oli tulnud suurem osa varasemate aastate raudvarast: Moraalikomitee, K-klubi, Tosi-Kärbsed ja Mustikas oma sõpradega. Üllatavalt suur oli ka päevaste tudengite osakaal, seda just tänu esimesele ja kolmandale kursusele.

Reedene õhtu möödus sõbralikus õhkkonnas mõdu rüübates ja juttu puhudes. Keskööks olid erinevad grupid ja rühmitused lootusetult pöördes –toimus üks selle sajandi metsikumaid ööpidusid EBS-i ajaloos. Kuna mind ennast aga tol õhtul veel seal ei olnud ja kohalviibijad suuremalt jaolt lihtsalt ei mäleta (või ei taha mäletada), mis toimus, siis võib selle õhtu ristida “unustuste ööks” (“*some things are better left than said*”, nagu üks mu väga hea sõber tavatseb öelda).

Loeb ainult see, et laupäeval oli enamik noortest kotkastest ikka veel löögivalmis ning algas päev täis sportlikku hasarti ja tohutuid eneseületusi.

Korraldajate kiituseks tuleb öelda, et nemad olid oma kodutöö hiilgavalt ära teinud. Köievedu, rannavõrkpall, triatlon, sangpommivise ja erinevad teatevõistlused on need, mis teevad meie suvepäevadest meeldejäeva traditsiooni, mis ei kustu koos esimeste öökülmadega. Osavõtmisrõõmu ja kaasaelamislusti jätkus kõigile - oli igäihe enda teha, kust ta oma adrenaliiniannuse kätte sai.

Poistele ja tüdrukuteke, kellele kehaline tegevus aga vastumeelsena näis, oli laupäeva õhtul kavas tõeline maiuspala. Esines Eesti viimaste aastate suuremaid staare “Smilers” koos oma karismaatilise solisti Hendrik Sal-Salleriga. Selle kontserdi ajal juhtus nii mõndagi – leidis neid, kes suve parima kontserdi elamuse osaliseks said, kes endale suures mõllus viga tegid ja ka neid, kes lootusetult armusid. Suur sündmus oli see igal juhul kõigi jaoks, sest kui tihti juhtub seda, et “Smilersi” taoline bänd esineb paarisaja pealisele kuulajaskonnale, laulab sinu soovil lemmiklugu (olgu selleks või “Wild Thing”) ja seda kõike Valklas EBS-i suvepäevadel.

Kohustuslikus korras järgnes meie endi lauluvõistlus ja taidluskavade esitamine, mille teemaks oli “trantsvestism”. Esinejaid oli nii mitmeltki kursusel, üks unustamatum kui teine. Näiteks teame me nüüd, kuidas läheb magama lehm, et KB-32 noormehed ja lõunamaa naised on peaaegu eristamatud (ainult, et esimesed on tunduvalt musikaalsemad) ja mäletame elu lõpuni Mustikat laulmas oma esimest hitti “Naerata”. Kuidas saaksime me seda unustada?!

Pühapäeval, peale laupäevaõiseid pidustusi, toimusid tähtsaimate spordivõistluste finaale. Esiteks, võrkpallis saavutas BBA-III ees esimese koha BBA-I. Teiseks löödi läbi aastate köieveos võitmatuks osutunud KB-32 BBA-III poolt, mida võib pidada mõistuse võiduks jõu üle.

Lõpetamisel jagati kätte auhind ja räägiti vajadusest järgmisel aastal taas kokku saada. Selles, et EBS-i suvepäevad jäävad meiega sama kauaks kui kool (või veel enamgi), ei kahtle küll keegi. Meil on mida meelde tuletada ja mida oodata – järgmise suveni!

Pirkko Valge (BBA-III)

“Team EBS”-i võidukäik Riias

Juuniku kolmandal nädalal toimus Läti pealinnas Riias SSE Riga – Stockholm School of Economics in Riga – poolt korraldatud korvpalliturniir, kuhu oli kutsutud ka EBS-i esindus. Peale “Team EBS” olid kohal ka Kaunas University Faculty of Economics, Vilnius University Faculty of Economics ning loomulikult võtsid turniirist osa ka võõrustajad.

EBS-i delegatsioon, koosnes 9 inimesest – seitse mängijat, bussijuht ning salapärane tütarlaps. Meie võistkond koosnes järgmistest mängijatest: Silver Lume, Peeter Kirts, Eero Ratas, Tarmo Kivi, Martin Kirsberg, Andres Tammsaar

ja mina.

Mängud toimusid hea libisemisega Politsei Akadeemia saalis, kus esimeses mängus tuli kokku minna SSE Riga võistkonnaga ning paari reaga kommentaariks võib öelda, et võõrustajad ei suutnud ära kasutada oma koduväljaku eelist ning külalised - meie - kasvatasime eduseisu põhiliselt tabavate kaugvisete ja ohtlike kiirrünnakutega. Murdemoment tekkis siis, kui “Team EBS” võttis kasutusele maa-ala kaitse. Tunda hakkas andma ka latgalite nõrk üldfüüsiline ettevalmistus. EBS-i pooltel on kedagi eraldi esile tuua raske, meeskond mängis

ühtlaselt.

Samal ajal selgitasid Leedu kõrgkoolid omavahel paremust, keda ootas finaalis juba “Team EBS”. Enne finaali toimus ka 3-punkti visete võistlus, kus selgitati välja parimad

püssipeeterid, kelleks osutusid Eero Ratas ja mina. Üldlevinud arvamusele, et õlu ja korvpall kokku ei sobi, leiti vastupidine reaktsioon. “Team EBS” mängijad lõogastusid heameelega pärast mängu “Aldarise” märjakest maitstes. Ju tulevad siis ka korvpalluritel õllest head mõtted pähe, sest turniiri finaalis õnnestus võita ka Vilniuse esindus.

Mäng Vilniusega kujuneski turniiri põnevaimaks. Kohe avaminutitel lasime vastased pikalt ette, kuid pärast ebaõnnestunud algust suudeti tänu heale meeskonna koostööle Vilniusele järele jõuda. Mäng aeti kiireks ja mõlemad pooled tegid palju tehnilist praaki, mistõttu mängupilt oli suhteliselt “hambutu”. Kuid lõpuminutitel oli ikkagi kindlam “Team EBS” ning lõpuvilele saabudes näitsid numbrid resultaati EBS-i kasuks.

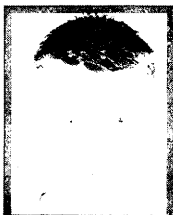
Ei olegi rohkem nagu midagi kommenteerida. Võit taskus ning kodu poole. Järgmisel aastal on plaanitud seda turniiri laiendada ja kohale kutsuda koole ka Skandinaaviast. Selle aasta turniiri võitjana oleks EBS-i võistkonnal järgmisel aastal pääs turniirile garanteeritud, nii et nägudeni.

Fred Randver (BBA-II)

Tudengilehe küsitlus

Mida arvad intiimsuhetest töö juures (n. Bill Clinton)?

Andres Labi (BBAh-I)

Kui saaks hääletada, siis hääletaks poolt.

Minu arvates kulaks pärast väsitavat tööpäeva meeliterutavate armuviljade maitmine täitsa marjaks ära.

Kõikidele meestele meeldivad ilusad naised, nii ka Billile, kes muidugi ei suutnud kuidagi oma ürgseid instinkte Valges Majas töötava Monica eest varjus hoida ning astuski ämbrisse. Ning süütu vallatus kujunes USA ajaloo suurimaks seksiskandaaliks.

Nagu öeldakse, “... HAPPENS”.

Timo Tamm (BBA-IV)

Jätab ükskõikseks.

Taolistest intiimsuhetest ei sünni kahju senikaua, kuni tegeletakse antud asjadega vabal hetkel ja kui see peaks mõlemale poolele meeltemööda olema. Samas aga võtab kumbki osapool riski oma abielusuhete osas (kui tal need muidugi on).

Presidendiseisuses isik peaks omaenda huvides taolised intiimsuhted unustama, kuna lihtrahvas januneb igasuguste skandaalide järele ja on valmis nende väljanuhkimiseks endast kõik andma.

Peeter Kirts (BBA-II)

Mul ei ole asja vastu midagi. Peale selle, kui töö juures ei tohi suguakti harrastada, pannakse lõbumajad kinni ;-).

Häkker on tegelikult ajukäabik!

Umbes aasta tagasi ilmus eesti keeles raamat "Käomuna"¹, kus autor - arvutivõrgu administraator - võitleb oma võrku sissetungijaga. See oli tõeline titaanide võitlus. Kes vähegi jagab võrke ja programmeerimist, näeb poolte tõeliselt kõrget taset, süsteemi hiilgavat tundmist, teravmeelseid käike ja vastukäike. Tänapäeval (kümme aastat hiljem) on kõik teisiti! Süsteemid on läinud tunduvalt keerukamaks, väga raske on neid põhjani tunda. Ka programmeerimisostustega inimesi jääb üha vähemaks, sest peaaegu kõik saab ära teha ilma programmeerimata. Nii peaks ka häkkerlus tasapisi hääbuma, sest asjatundjaid ju eriti pole.

Tegelikult on asi vastupidine! Nimelt on tänapäeval häkkeriks saada kergem kui kunagi enne. Asi on Internetis! Igaüks, kes on omandanud elementaarsed oskused failide tõmbamises, võib endale kerge vaevaga saada tööriistad igasuguse arvutisüsteemi murdmiseks. Seesugust informatsiooni on tõepoolest lademetes. Ma kahtlustan muide, et mõnel juhul lekitab tootja ise oma süsteemi varasema versiooni turvaauke, et suurendada uue versiooni läbimüüki.

Niisiis, uushäkkeril pole vaja õppida assemblerit ja arvuti hingeelu, vaid otsida internetist fail, mis enamasti on iseavanev arhiiv. See tuleb käivitada (Start/Run) ja seejärel teha setup ning desktopile ilmub ikoon, millega saab järjekordest sigaduse startida. Ka viiruse tegemiseks piisab Visual Basicu tundmisest, ei mingit masinakoodegi ega assemblerit.

Samas levib arusaam, et häkker on mingi erilisel andekas inimene, lausa kunstnikuhing. Kirjutati näiteks meie lehtedes: "...arvutigeenius Imre Perli...". See oli naerukoht mitte ainult arvutigeeniustele. Ma usun, et naersid kõik, kes natukenegi andmebaaside programmeerimist tunnevad.

Arvatakse, et häkker teeb midagi sellist, mis lihtsurelikele on kättesaamatu. Tegelikult on see sama, kui arvata, et tatikas, kes Teie auto klaasi sisse lööb ja siis autoradio pihta paneb, on eriline autogeenius.

Arvatakse veel, et häkkeril on õilis missioon juhtida tähelepanu süsteemi turva-aukudele. Räägitakse, et pankades ja teistes kõrge palga ja turvalisusega kohtades istuvad puha endised häkkerid. Selle legendi võib paigutada samasse ritta ulmejuttudega, kuidas prostituit miljonärile mehele läheb. Enamus selle elukutse esindajatest peavad paraku leppima palju madalama lennuga. (Kuigi, jah, **Evita**...).

Mõned teevad vahet hea ja paha häkkeri vahel, nimetades viimast krakkeriks. Selle terminoloogia järgi on minu jutt krakkerist. Siiski, need n.ö. hea häkkeri kaitsjad kalduvad tihti arvutisüsteemide lahtimurdmist või umbeajamist õigustama näiteks nii, et süsteemiadministraator oli kehv mees, tegime talle ära. Kandke see mõttekäik üle autosse sissemurdmise juhtumile ja Te veendute selle absurduses.

Aasta või paar tagasi tegutses oli newsis lugeda 'häkker Rebase' sõnavõtte

süsteemiadministraatorite vastu. Häkker Rebase probleem oli tegelikult, et ta ei talunud süsteemiadministraatori võimu enda üle, tema meelest oli äärmiselt ebaõiglane, et keegi teine otsustas, mida Rebase arvutivõrgus tohib ja mida mitte. "Maha süsopakad", oli tema hüüdlause. (Süsopakas=süsteemiadministraator Rebase terminoloogias)

Selline äärmuslik anarhism on ju emotsionaalselt mõistetav, aga praktikas täiesti teostamatu. Arvutivõrk oma ressursidega vajab tegelikult tugevat administreerimist, ilma selleta tuleb kiire krahh. Ma olen üsna kindel, et häkker Rebase seda mõistis. Tema kraaklemise mõte ja tema rahuldus oli lihtsalt vihatud süsopakaid ärritada.

- ❶ Reaalne süsteem töötab hästi, kui kasutajad on heatahtlikud üksteise suhtes. Pahatahtlikul kasutajal on alati võimalus süsteemi tööd häirida.
- ❷ Mida turvalisem süsteem, seda ebamugavam kasutada. Täiesti turvaline süsteem on mittekasutatav. Häkkerite tegevus sunnib süsteemi rohkem turvama, mis lõppkokkuvõttes teeb kõigi võrguelanike elu ebameeldivamaks.
- ❸ Häkker on kas süüdimatu isend, kes ei suuda aru saada, mida tema tegevus kaasa toob; või on ta millegipärast maailma peale kurjaks saanud ja saab rahuldust teiste võrguelanike ebameeldivustest; või on ta kuritegeliku kasu peal väljas (kaasinimese pangakoodide varastamine näiteks).
- ❹ Häkkeriks saada on imelihtne, see ei nõua mingeid vaimuandeid. Vaja on vaid erilisel viisil nihestunud ellusuhtumist.
- ❺ Süsteemi turvalisuse jaoks on tähtsad igasugused tulemüürid ja muud kaitsevahendid, kuid kõige tähtsam on see, et kõik teod salvestatakse nn. logifailidesse. Selliseid protsesse saab moodustada mitu, nii et näotu teo tegijal on väga raske jälgi kustutada. See on nagu mitu turvakaamerat, mida kõiki niikuinii ei õnnestu kinni katta.

EKK-s oli tõsisem kokkupuude häkkeritega 1996. aastal. Ründeobjektiks oli EKK weebiserver. Sel ajal töötas meil arvutiinsenerina omapärane noormees, kes nüüdseks on jõudnud pangaröövides süüdistatuna kohtupinki. Koos temaga tegutsesid mõned teised, samuti omapärased noormehed, nende hulgas üks Tehnikaülikooli tudeng, kelle ma lõpuks minema saatsin kui EKK arvutiressursi illegaalse kasutaja. Seesama noormees rõõmustaski meid 1996.a. sügisel meie weebiserveri kõvaketta nullimisega (käsuga fdisk). Seda tegi ta Tehnikaülikooli arvutist üle interneti. Vastavad õigused EKK arvutis sai ta teatava "käomuna" abil, mille ta enne minemasaatmist oli jõudnud süsteemi sokutada. See ei olnud raske, sest arvuti oli tänu meie arvutiinsenerile tema jaoks sel ajal füüsiliselt kättesaadav.

Poiss arvas ilmselt, et tegi "puhta vuugi", aga

ketta sisu õnnestus siiski täies ulatuses taastada. Seda tegid tõelised arvutigeeniused **Anto Veldre** ja **Antti Andreimann**. Nad kindlasti solvaksid, kui ma neid häkkeriteks nimetaksin.

Niisiis õnnestus kõvaketas taastada ja seal oli kurikaela tegevus logifailides ilusti olemas. Vahepeal oli kaalumisel koguni süüdistuse esitamine, aga kahjuks on see info, mille põhjal ma isiklikult olen absoluutselt kindel, et lurjuse nimi on Remi Talu, kohtu jaoks mittepiisav. Nimelt võib vend alati väita, et keegi on tema parooli varastanud ja tema nime all tegutsenud.

Hiljem on tehtud lihtsalt lolli nalja. Paraku ei ole ma võrguadministraatori **Priit Kadastiku** näol naeru märganud, sest meile toob iga niisugune asi kaasa tüükese lolli tööd, mille asemel tahaks midagi targemat ja kasulikumat teha.

Kõige viimane juhtum oli neil päevil, kus **Ott Männiste** postitas kümneid megabaite rämpsposti, s.o. saatis näiteks oma sõbrale **Martin Veerisele** sadu ühesuguse sisuga teateid. Martin Veeris on ise ennegi silma paistnud samade huvidega, aga inetu oli see, et rämpsposti said ka teised, asjas mitteosalenud. Mida arvata näiteks sellest, kui hr Männiste saadab neiule portsu meile, mille alguses on kirjas "I'm watching your bitch". Igatahes tuli üks Ott Männiste meilijoa alla sattunud neu Priit Kadastikule seda kurtma ja niimoodi me sellele meilipommile jälile saimegi.

Hetkel (29.09.98) on igatahes hr Männiste ja hr Veerise kasutajaõigused EKK võrgus kinni pandud. Põhjus: süsteemi tahtlik ummistamine rämpspostiga.

- ❶ Meil siin ei ole kohus ja võrgu kasutamiseõiguse äravõtmine ei ole niisugune karistus, mis nõuaks süü tõestamist juriidiliste standardite järgi. Siin piisab, kui süsteemiadministraator on veendunud kasutaja pahatahtlikus tegevuses.
- ❷ Väide, et keegi teine on mu kasutajanime pahasti pruukinud võib ju ka õige olla, aga siis olete süüdi oma salasõna lohakas hoidmises ja see on karistust vääriv tegu.
- ❸ Kasutajanime andmine sõbrale pruukimiseks ei ole üldse lubatud!
- ❹ Kui Teile tundub, et võrguadministraator on Teiega ebaõiglaselt toiminud, siis kaevake ülemustele (Madis Lepik, Madis Habakuk).

Toomas Täht,
EKK professor,

Matemaatika ja Informaatika õppetooli juhataja

¹ Clifford Stoll "Käomuna. Spiooni jälitamine arvutispiionaazi laborundis" Külilm 1997

Raamat käsitleb võrguetikat ja häkkerlust. Annab hea ülevaate USA arvutiühiskonnast 80. a. lõpus. Valiti ajakirja "Byte" poolt 1995. a. kõigi aegade kümne parima arvutiraamatu hulka. Põhineb tõestisündinud juhtumil 1986-1987, kui autor töötas Lawrence Berkeley Labsi arvutuskeskuses.